

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра соціальної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи
Майя НІКОЛАЄВА

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія емоцій

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність 052 Політологія
Освітньо-професійна програма: Політологія

ОНУ
2022

Робоча програма навчальної програми з дисципліни «Психологія емоцій». – Одеса: ОНУ, 2022. – 14 с.

Розробники:

Оксана КОНОНЕНКО, д. психол. и., професор, завідувач кафедри соціальної психології.

Лілія ПОЛЕЩУК, викладач кафедри соціальної психології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології

Протокол № 1 від. " 21 " 08 2022 р.

Завідувач кафедри

Оксана КОНОНЕНКО

Погоджено із гарантом ОПП

Марія МІЛОВА (Марія МІЛОВА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)
Факультету психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від. " 31 " 08 2022 р.

Голова НМК

Маргарита КРЕМЕНЧУЦЬКА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

«Соціальна психологія»
Протокол № 1 від. " 28 " серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Оксана КОНОНЕНКО
(підпис)

Оксана КОНОНЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ____ від. " ____ " 20 ____ р.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

_____
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни																					
		очна форма навчання	заочна форма навчання																				
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 3	<p>Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u></p> <p>Спеціальність <u>052 Політологія</u></p> <p>Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u></p>	<p>Вибіркова ВБ 5.2</p> <p><i>Rік підготовки:</i></p> <table> <tr> <td>1-й</td> <td>1-й</td> </tr> <tr> <td><i>Семестр</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2-й</td> <td>2-й</td> </tr> <tr> <td><i>Лекції</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>20 год.</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td><i>Практичні, семінарські</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>20 год.</td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Лабораторні</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Самостійна робота</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>80 год.</td> <td>106</td> </tr> </table> <p>Форма підсумкового контролю: залік</p>	1-й	1-й	<i>Семестр</i>		2-й	2-й	<i>Лекції</i>		20 год.	14	<i>Практичні, семінарські</i>		20 год.		<i>Лабораторні</i>		<i>Самостійна робота</i>		80 год.	106	
1-й	1-й																						
<i>Семестр</i>																							
2-й	2-й																						
<i>Лекції</i>																							
20 год.	14																						
<i>Практичні, семінарські</i>																							
20 год.																							
<i>Лабораторні</i>																							
<i>Самостійна робота</i>																							
80 год.	106																						

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є розкрити психологічні особливості становлення, розвитку та саморозвитку особистості; узагальнити знання студентів про основні поняття та категорії психології особистості в традиційних та новітніх теоріях зарубіжної, радянської та вітчизняної психології; систематизувати знання студентів про окремі психічні якості в інтегральне поняття особистості; забезпечити на цій основі розширення соціально-психологічної й аутопсихологічної компетентностей у сфері психології особистості.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є

- ознайомлення з основними психологічними підходами і концепціями щодо поняття та структури особистості;
- розкриття умов становлення, функціонування і розвитку особистості;
- * - аналіз можливостей застосування набутих знань у подальшій професійній діяльності;
- ознайомлення з методиками діагностики індивідуально-психологічних особливостей особистості та процедурами особистісного самопізнання й саморозвитку.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **комpetентностей:**

а) загальних (ЗК):

- ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

б) спеціальних (СК):

СК09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефахівців

Програмні результати навчання (ПРН):

РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

РН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.

РН04. Мати навички професійної комунікації.

РН05. Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.

РН16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- теоретико-методологічні засади та принципи, завдання, проблеми та методи психології особистості;

- понятійно-категоріальний апарат психології особистості, її специфіку та закономірності функціонування у сфері суспільних відносин і поведінки;
- основні наукові підходи психології особистості (психоаналіз, біхевіоризм, когнітивна психологія, гештальтпсихологія, гуманістична психологія тощо);
- психологічну структуру особистості та психологічні чинники, які зумовлюють особливості поведінки й діяльності особистості.

ВМІТИ:

- інтегрувати набуті знання з метою кращого розуміння індивідуальної психологічної особливості особистості;
- застосовувати набуті знання для пояснення і прогнозування поведінкових проявів особистості;
- розробляти психологічний портрет особистості;
- діагностувати психологічні якості й особливості особистості.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ. ТЕОРІЇ ОСОБИСТОСТІ.

Тема 1. Поняття про особистість в сучасній психології. Історія становлення психології особистості. Об'єкт, предмет, завдання, методологічні засади та функції психології особистості. Психологія особистості в системі наук. Категоріальний апарат психології особистості. Мета і завдання психології особистості в системі знань про особистість. Поняття: людина, індивід, індивідуальність, особистість в сучасній психології. Особистість як продукт суспільно-історичного та онтогенетичного розвитку. Особистість та психологічне здоров'я. Сучасні проблеми психології особистості.

Тема 2. Структура особистості. Структурні концепції особистості. Структура особистості у роботах представників вітчизняної та зарубіжної психології: В.Джемса, В.Дільтея і Є.Шпрангера (описова психологія), Г.С.Костюка, В.Франклі.

Тема 3. Теорії особистості. Основні теорії особистості у зарубіжній психології. Психоаналітична теорія особистості З. Фройда (S. Freud). Основні періоди розвитку особистості за З. Фройдом. Споріднені психодинамічні теорії: аналітична теорія К.Г. Юнга (C. Jung), індивідуальна психологія А. Адлера (A. Adler), теорія неврозів К. Горні (K. Horney), інтерперсональна теорія Г. Саливена (H.S. Sullivan), соціобіологічна теорія Е. Еріксона (E.H. Erikson). Феноменологічна теорія центрована на особистості К. Роджерса (K. Rogers) та споріднені А. Маслоу (A. Maslow), К. Голдстайна (K. Goldstein) та ін. Підходи до особистості зі сторони рис Г. Олпорта (G. Allport), К. Айзенка (A. Eysenck). Теорія трансактного аналізу Е. Берна (E. Bern). Теорія поля К. Левіна (K. Levin). Когнітивно-поведінкові теорії особистості Скіннера (B. Skinner), Халла (C.L. Hull). Теорія особистих конструктів Дж. Келлі (G.A. Kelly). Соціально-когнітивна теорія А. Бандури (A. Bandura).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ.

Тема 4. Поняття про діяльність та спілкування. Поняття діяльності. Внутрішня й зовнішня діяльність. Мотиви й мета діяльності. Структура діяльності. Поняття про дії та операції. Вміння, навички, звички та їхнє формування. Перенесення та інтерференція дій. Поняття «провідна форма діяльності». Рівні діяльності: життєдіяльність організму, діяльність індивіда в засвоєнні і відтворенні продуктів суспільно-історичного досвіду.

Тема 5. Потребово-мотиваційна сфера особистості. Потреби особистості. Етапи формування й функції потреб. Класифікація й види потреб. Схема переходу потреби в мотив. Поняття про мотиви особистості. Персонологи про мотивацію (З. Фройд, А. Адлер, К. Юнг, Е. Фромм, К. Хорні) Класифікація мотивів. Мотиваційні утворення, мотиваційні механізми й мотиваційно-детерміновані типи особистості.

Тема 6. Емоційно-вольова сфера особистості. Поняття про емоційну сферу особистості. Природа емоцій. Фізіологічні механізми емоцій. Інтенсивність емоційного прояву: афекти, настрій, стреси. Базові емоції та почуття. Можливості розвитку емоційної сфери особистості. Емоційний інтелект та емоційна грамотність. Емоційна дисрегуляція. Характеристика емпатичної особистості. Поняття про волю. Вольовий акт і його структура. Вольові якості і механізми їх формування. Самовиховання і його можливості. Воля і мотивація. Вольова регуляція особистості.

Тема 7. Розвиток особистості. Формування особистості. Соціалізація особистості. Загальна характеристика процесу соціалізації. Ефекти соціалізації. Роль дитинства та соціальних чинників у становленні і розвитку особистості. Роль соціальних чинників у розвитку особистості. Основні теорії та напрямки розвитку особистості в дитинстві. Самосвідомість як умова розвитку особистості. Механізми самосвідомості. Структура Я-концепції особистості та її етапи розвитку. Статево-рольові стереотипи. Самооцінка особистості. Самоекспресія та самоактуалізація як компоненти поведінкової складової Я-концепції особистості. Самоекспресія, її зв'язок з тривогою, депресією і здоров'ям. Особистість у інформаційному полі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЛЮДИНИ

Тема 8. Психологічна характеристика темпераменту Загальне поняття про темперамент, його структуру, типи й властивості. Історичний огляд учень про темперамент (вчення Гіппократа, Галена, І. Канта, П. Ф. Лесгафта). Основні системи пояснень темпераменту: гуморальна, конституційна (морфологічна), нейрофізіологічна. Фізіологічні основи темпераменту (вчення І. П. Павлова). Розвиток теорії темпераменту Б. М. Тепловим, В. Д. Небиліціним. Співвідношення темпераменту та ефективності діяльності людини.

Тема 9. Природа й сутність характеру Зміст поняття "характер" та підходи для його аналізу. Властивості характеру. Природні та соціальні передумови характеру. Співвідношення характеру й темпераменту. Особливості формування характеру. Акцентуація рис характеру та класифікація типів акцентуацій.

Тема 10. Задатки та здібності особистості. Поняття про задатки. Вроджені особливості НС як природна основа задатків. Поняття про здібності. Види здібностей. Властивості здібностей. Фактори становлення здібностей. Психологічна структура здібностей: способи дій, продукти діяльності, творчі досягнення. Види здібностей в співвідношенні з діяльністю. Рівні розвитку здібностей. Співвідношення понять «обдарованість» і «майстерність». Співвідношення понять «талант» і «геніальність».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	ла	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ МАС ТА МАСОВОЇ ПОВЕДІНКИ.										
Тема 1. Поняття про особистість в сучасній психології.	12	2	2			8	20	2		18
Тема 2. Структура особистості.	12	2	2			8				
Тема 3. Теорії особистості.	12	2	2			8	20	2		18

Разом за змістовим модулем 1	36	6	6		24	40	4			36
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ.										
Тема 4. Поняття про діяльність та спілкування.	12	2	2		8	14	2			12
Тема 5. Потребово-мотиваційна сфера особистості.	12	2	2		8					
Тема 6. Емоційно-вольова сфера особистості.	12	2	2		8	14	2			12
Тема 7. Розвиток особистості.	12	2	2		8	14	2			12
Разом за змістовим модулем 1	48	8	8		32	42	6			36
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЛЮДИНИ										
Тема 8. Психологічна характеристика темпераменту	12	2	2		8	18	2			16
Тема 9. Природа й сутність характеру	12	2	2		8	20	2			18
Тема 10. Задатки та здібності особистості.	12	2	2		8					
Разом за змістовим модулем 2	36	6	6		24	38	4			34
Усього годин	120	20	20		80	120	14			106

5. Теми семінарських занять
(не передбачені)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	Поняття про особистість в сучасній психології.	2	
2	Структура особистості.	2	
3	Теорії особистості.	2	
4	Поняття про діяльність та спілкування.	2	
5	Потребово-мотиваційна сфера особистості.	2	
6	Емоційно-вольова сфера особистості.	2	

7	Розвиток особистості.	2	
8	Психологічна характеристика темпераменту	2	
9	Природа й сутність характеру	2	
10	Задатки та здібності особистості.	2	
	Разом	20	

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

Самостійна робота включає роботу з навчально-методичною літературою та виконання самостійних завдань: складання реферату, підготовку доповідей та презентацій, есеїв, практичних завдань.

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин	
		очна	заочна
1	Поняття про індивід, суб'єкта діяльності, особистість, індивідуальність (реферат)	8	18
2	Онтогенетичні закономірності та проблеми розвитку особистості» (реферат)	8	
3	Етапи розвитку особистості на прикладі різних психологічних концепцій» (презентація)	8	18
4	Особливості становлення ідентичності особистості в сучасному суспільстві (реферат)	8	12
5	«Спрямованість особистості та її змінні» (презентація)	8	
6	Формування особистої картини світу (есей)	8	12
7	Проблема особистісного вибору і сенс життя (есей)	8	12
8	Ціннісні орієнтації у системі становлення особистості (презентація)	8	16
9	«Генетичні основи розвитку та поведінки (реферат)	8	18
10	Особливості формування особистості в процесі соціалізації (презентація)	8	
	Разом	80	106

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- словесні методи: лекція, пояснення, дискусія;
- наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація;
- методи формування практичних умінь і особистісних якостей: виконання практичних завдань, дискусії, інтерактивні вправи, робота в групах, робота в парах, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією.

Самостійна робота включає роботу з навчально-методичною літературою та виконання самостійних завдань: складання реферату, підготовку доповідей та презентацій, есе, практичних завдань.

10. Методи контролю

При вивченні навчальної дисципліни здійснюється поточний, періодичний та

підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості студента з певних тем, розділів робочої програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж семестру під час проведення аудиторних занять (лекцій, практичні заняття) та при виконанні самостійної роботи.

Об'єктом поточного оцінювання є:

- програмний матеріал, який викладається на лекціях;
- питання і проблеми, що розглядаються та обговорюються на практичних заняттях;
- програмний матеріал для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та включає: реферати, презентації, практичні завдання.

Періодичний контроль передбачає усне опитування за вивченими темами змістового модуля.

* Форма *підсумкового контролю* – залік. Залік виставляється за результатами роботи здобувача впродовж усього семестру. Підсумкова оцінка визначається як проста сума балів за результатами поточного контролю за 100-балльною шкалою.

Здобувач одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання під час аудиторних занять

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно (90 – 100)	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

	узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями	
Добре (75-89)	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно (60-74)	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причиннонаслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причиннонаслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання (35-59)	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (0-34)	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Критерій оцінювання самостійної роботи

Вид	Максим к-сть балів	Критерій оцінювання навчальних досягнень
-----	--------------------	--

Презентація	3	відповідність змісту доповіді студента та/або оригінальність візуального представлення відповідному навчальному матеріалу.
Реферат	3	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.
Ese	4	здатність продемонструвати розвиток власної думки, зосереджений на обговорюваній проблемі висловлювання; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм української літературної мови.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Предмет психології особистості як науки, її завдання й методи.
2. Свідомість, її характеристика та функції.
3. Свідоме та несвідоме в психічній діяльності людини.
4. Співвідношення понять індивід – особистість – індивідуальність.
5. Сутність поняття особистості, її ознаки. Соціалізація особистості.
6. Стадії становлення особистості.
7. Психологічна структура особистості.
8. Сучасні теорії особистості.
9. Поняття про егоідентичність. Образ «Я». Самооцінка особистості.
10. Сутність поняття індивідуальності, її ознаки.
11. Поняття про темперамент та його провідні риси.
12. Теорії темпераменту.
13. Типи темпераменту та їхня психологічна характеристика.
14. Поняття про характер та його провідні риси.
15. Особистість як суб'єкт діяльності.
16. Мотив і мотивація.
17. Співвіднесення особистості з категорією діяльності.
18. Діяльність як умова розвитку особистості.
19. Основні види діяльності та їх характеристика.
20. Засоби діяльності, процес їх засвоєння.
21. Перенесення та інтерференція навичок.
22. Мова і мовна діяльність.
23. Поняття про мову та її функції.
24. «Я-концепція» індивіда.
25. Поняття про здібності. Кількісна та якісна характеристика здібностей.
26. Спілкування як специфічний вид людської діяльності, функції та види.
27. Характеристика психологічних результатів діяльності, основні онтогенетичні види діяльності.
28. Навчальна діяльність як фактор розумового розвитку та формування особистості.
29. Психологічні компоненти засвоєння знань.
30. Екстеріоризація та інтеріоризація дій як етапи розвитку та основна форма оволодіння діяльністю.
31. Уміння, навички, звички та їх психологічна характеристика. Етапи формування навичок.

32. Основні підходи до вивчення особистості.
33. Концепції про співвідношення психічного, біологічного і соціального начал у розвитку людини.
34. Проблема самоактуалізації особистості.
35. Саморегуляція та самодетермінація.
36. Рівнірозвитку свідомості за К.Г. Юнгом та Кеном Вілбером.
37. Обдарованість і майстерність, талант і геніальність.
38. Різновікові класифікації розвитку особистості. (Виготський, Фрейд, Еріксон, Бюллера).
39. Структура особистості за К.Г. Юнгом.
40. Структура особистості за Фрейдом.
41. Проблема соціалізації, механізми та джерела соціалізації.
42. Соціальні умови формування й розвитку особистості.
43. Поняття про соціальний статус і соціальні ролі.
44. Поняття про самооцінку та «Я - концепцію» особистості.
45. Самооцінка за В. Джеймсом.
46. Фізичні, соціальні і духовні кордони людини.
47. Типології характеру Зигмунда Фрейда, Карла Юнга, Фрома, Карен Хорні та Ненсі МакВільямс.
48. Спрямованість особистості. Властивості спрямованості.
49. Зв'язок між типом вищої нервової діяльності та типом темпераменту.
50. Діяльнісний підхід в психології.
51. Вміння, навички, звички. Перенесення та інтерференція дій.
52. Теорія діяльності. Види людської діяльності.
53. Адаптація та інтеграція.
54. Види соціалізації. Типи соціалізації. Індивідуалізація та інкультурація.
55. Акцентуації характеру. Взаємовідносини темпераменту й характеру.
56. Поняття про мотиваційну сферу особистості. Змінні мотиваційної сфери особистості.
57. Темперамент та індивідуальний стиль діяльності.
58. Структура діяльності. Поняття про дії та операції.
59. Поняття спілкування. Структура спілкування та функції спілкування.
60. Особливості особистісного та духовного зростання людини.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль										Індивідуальне самостійне завдання	Сума балів		
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2				Змістовий модуль №3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				
8	8	8	8	8	10	10	10	10	10	10	100		
24			36			30							

Індивідуальне завдання – це розробка та захист рефератів на одну із запропонованих тем:

1. Сучасні напрями психології.
2. Закономірності розвитку психіки людини.
3. Психологічна характеристика особистості.

4. Сучасні теорії особистості.
5. Теорії пам'яті в психології.
6. Психологічні основи відчуття та сприймання.
7. Психологічна характеристика діяльності.
8. Темперамент і стиль діяльності.
9. Співвідношення мови і мислення.

Критерії оцінювання індивідуального завдання:

- обсяг виконаного реферату;
- структурованість роботи;
- повнота, послідовність та логічність розкриття теми;
- наявність достатньої кількості сучасних наукових джерел;
- відповідність сучасним правилам оформлення бібліографії;
- * вміння стисло, логічно і повно доповісти про результати роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
85-89	B		
75-84	C	добре	
70-74	D		
60-69	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни;
- навчально-методичні матеріали для лекцій, конспекти (тексти, схеми) лекцій;
- мультимедійні презентації;
- силabus.

14. Рекомендована література **Основна**

1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навч. посіб. Київ : Центр учебової літератури, 2016. 388 с.
2. Іванова О. В. Психологія: вступ до спеціальності : навч. посіб. Київ : Центр учебов. літ., 2016. 180 с.
3. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології: у 2 т.: Підручник. Київ : Алеута, 2011. 496 с.
4. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. вид. 3-те, переробл. та допов. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 272 с. Режим доступу: http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/627/Maksimenko_S.D._-Zagal'na_psihologiya.pdf

(дата звернення 1.09.2022)

5. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра, 2020. 564 с. Режим доступу: <https://lira-k.com.ua/preview/12628.pdf> (дата звернення 1.09.2022)
6. Партико Т.Б. Психологія : підручник. Київ: Ін Юре, 2014. 665 с.
7. Сергеєнкова О. П., Столлярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Центр учебової літератури, 2012. 296 с. Режим доступу: http://diplomvkarmane.org.ua/media/diplom/files/pages/0614953_A2721_sergeenkova_o_p_zagalna_psihologiya.pdf
8. Скрипченко О. В., Долинська Л.В., Огороднійчук З.В. Загальна психологія : підручник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Каравела, 2011. 464 с.
9. Столяренко О. Б. Психологія особистості: навч. посіб. Київ : Центр учебової літератури, 2012. 280 с. Режим доступу: <https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>
10. Єдорова І.С., Павленко В.І. Психологія і педагогіка : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2016. 227 с.

Додаткова

1. Велітченко Л.К. Вступ до загальної психології : програм. довідник. Одеса : Вид. В. В. Букаєв, 2012. 406 с.
2. Ільїна М.Л. Загальна психологія: теорія та практикум : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2011. 352 с.
3. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології: курс лекцій. Харків : НУЦЗУ, 2016. 191 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. <http://appsciology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv> Актуальні проблеми психології – Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України.
2. <https://www.apa.org/pubs/journals/amp/> American Psychological Association – провідна наукова та професійна організація, що представляє психологію в США, місія якої полягає в тому, щоб сприяти розвитку, комунікації й застосуванню психологічної науки та знань на благо суспільства і покращення життя.
3. <https://onlinetestpad.com/ua/tests/psychological> Психологічні тести онлайн – сайт містить велику кількість онлайн-тестів із самопізнання, спілкування та профорієнтації.
4. <http://dspace.nbuv.gov.ua/> Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України є бібліотекою відкритого доступу і передбачає безкоштовний доступ читачів до наукової інформації в інтернеті за ключовим словом, назвою публікації, автором тощо.
5. <https://ouci.dntb.gov.ua/> Open Ukrainian Citation Index (OUCI) – це українська база даних наукових цитувань, призначена для пошуку публікацій (за ключовим словом, назвою публікації, автором тощо) у різноманітних наукових царинах.
6. <http://chtyvo.org.ua/> онлайн-бібліотека україномовної літератури.